

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

Bácsbodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint TELEFON 14	Főszerkesztő Zsupanszky Lyubomir Kiss Gyula	Felelős szerkesztő Berkovits Márk Főmunkatársak Bercsényi József	Megjelen vasárnap Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K
--	---	---	--

Feltámadás napján.

Egy év, telve sok hétköznapjal, sok pirosbetűs ünneppel és tavasz ujlására megint megérkezett a legnemesebb, a legszebb, a legragyogóbb ünnep: a Husvét.

Nincs még egy ilyen magasztos ünnep, amely annyira egyesíthetné az emberi sziveket, amely annyi szép gondolatot ébreszthetne és amely ennyire hivatva volna a béke, egyetértés és szeretet elterjesztésére.

A Husvét és a hozzátartozó mithosz az, amely legközelebb van az emberek szívéhez és amely megnyugtathatja az emberi lelkeket.

Egész életünk nem egyéb, mint haladás, örült rohanás a halál felé. Ha napi munkánkat elvégezzük, napi bosszúságainkon tultesszük magunkat és beleheverünk puha — sőt néha nem is nagyon puha — ágyunkba, egyszerre elibénk áll a sötétségben a nagy kérdés: a halál. Ez a szó, ez a fogalom hálózta be életünket, ez az Ariadne-fonal, amellyel életünk labirintusaiban haladunk. A görög Ariadne-fonal vége nagy boldogságot ígért annak, aki a kezében tartja, a mi fonalkunk csak nyugtalanságot szorongást nyújt. És évenként egyszer rügyezni kezdenek a fák, a kopár, barna, szürke ágak zöld ruhát öltenek magukra, kivírul az utcasarkokon az

ibolya, megjelennek a tavaszi ruhák és elkövetkezik a Husvét ünnepe.

A feltámadás! Ha az emberiség százmilliói felveszik Husvét ünnepén ünneplő ruhájukat és eszükbe jut nekik ez a szó: Feltámadás, talán egy napra, talán két napra, de egy rövid időre megnyugosznak, elfelejtik legnagyobb fájdalmukat, erőt vesznek legnagyobb félelmükön, a halál félelmén. Van halál, legyőzhetetlen, feltétlenül elkövetkezendő halál, de van feltámadás is biztosan bekövetkezendő feltámadás. Hiszen itt van a tavasz, az élettelen, mozdulatlan lények feltámadása, lesz az emberiségnek is egy tavasza, amikor a már korhadt, barna ágakra visszatérnek a régi rügyek.

A Husvét megnyugtathat, mert beállítja az embert, a munkában életküzdelemben elfáradt embert egy jobb, egy szebb jövő közéjébe, ahol majd újra kezdheti bizalommal, örömmel és naivitással azt, amiben már elfáradt.

És a Husvét békit is. Mert a feltámadás jelszó, a feltámadás nagy ígéje minden emberre szól. Ez előtt a tétel előtt, a nagy ítélszék előtt nincs különbség szegény és gazdag, gyenge és erős, hatalmas és alázatos ember között, nincsen valláskülömbőség, nincs rangkülömbőség, nincs osztálykülömbőség. Feltámadunk! És ha igaz, hogy feltámadunk, hát feltámadunk mindnyájan. Mindegy, hogy ho-

gyan imádjuk az Istent, a feltámadáskor az, aki az Ur jobbán ül, gondoskosni fog mindnyájunkról.

Ez a Husvét legendájának legnagyobb szerű része. Az egyenlőség hirdetése, az igazságnak, a jognak egyenlő módon való kiosztása. Nincs még egy ünnep, amely ezt a tételt eszébe juttatná az embereknek.

A mai széttagolt, viszálkodó, rangoskodó világban ezért van fontossága a Husvétnak. Eszébe kell juttatni az emberiségnek, hogy pártatlanul és egyenlő mértékkel osszon minden jogot és minden terhet. Az Isten a maga képére teremtette az embert, de úgy látszik az ember saját akaratából meg akar változni, el akar fajulni az Isten képétől.

Egyenlők vagyunk az Isten előtt, legyünk egyenlők egymás előtt is, hogy jogosan részesüljünk a feltámadás nagyszerűségéből. Az Isten kegyelme egyenlő mindenkiel szemben, az egyenlő halállal együtt akarja adni az egyenlő kiegyenlítő feltámadást is, miért nem adjuk meg akkor mi emberek egymásnak egyenlően a fájdalmakat, az igazságot.

A Husvét meglátogatott újra bennünket. Eltöltötte lelkünket minden nagy miszteriumával, fogadjuk be és értsük meg, hogy mit jelent.

A husvétit tojás.

A husvétit tojást egyformán ismerik Európa nyugati és keleti részében. A jelentőségére nézve sokféle a vélemény, de alapja ennek aligha van.

Egyesek a husvétit tojásban emléket látják annak a mondának, amely azokról a piros tojásokról szól, amelyeket Nagy Sándor anyjának tyukja a császár születésekor tojt. Mások a husvétit tojás piros színét a kinszenvedésekből vezetik le, amelyeket az első keresztények az „Izzó tojáson” — egy tojásforma rostton kellett elszennvedniök. De mindezt csak feltevés és lehetetlen az ősrégi népszokás és az említett események közt megtalálni az összefüggést.

Sokkal inkább vonatkozhatik ez a szokás a böjtre, amely alatt a kereszténység legrégibb fejlődési szakában, még a tojást sem volt szabad enni. Könnyen meglehet tehát, hogy ezért az első nap, amikor már szabad volt tojást enni, azzal ajándékozták meg egymást az emberek, ami aztán az idők folyamán hagyománnyá lett. Akik ezt a következtetést tartják helyesnek azok arra utalnak, hogy a rómaiaknál a fő lakoma rendszerint tojáséttel kezdődött, azután következett a főzelék, husfélék, végül gyümölcs rendszerint alma.

A krónikások szerint a böjtből kizárólag hüvelyes veteményt ettek. Csak husvétkor volt meg a rendes ebéd és akkor természetesen tojás volt az első tál étel, amivel megörvendezették magukat a hosszú böjt után.

A Sacramentarium Gregorisnumban a piros husvétit tojás „az Ur feltámadása felett érzett örömet jelképezi.” Az ételek megszentelésének szokása ősrégi, de a római katolikus egyháznak nincs erre nézve külön szentelési formulája.

A Rajna egyes vidékein a lakoma kezdetén a családfő szenteli meg az étkeket, mindenekelőtt a piros tojást, egy szentelt vízbe mártott pálmaággal. Ez a szokás megvan a görög egyházban és a következő imát foglalja magában: Adja Isten, hogy amaz étkek, amelyektől a böjtből el voltunk tiltva, javára váljanak a testnek és a léleknek egyaránt! Ennek felel meg az a szokás is, hogy Morvaország északi részében, husvét vasárnap ebéd előtt a család és a ház mindenegyes tagja kap egy szentelt tojást, hogy el ne tévelyedjék.

Hogy a husvétit tojás a kereszténység előtti időből származik-e és hogy ez a szokás később kereszténységijelentőséget nyert, vagy magából a kereszténységből származik,

azt épp oly kevéssé lehet eldönteni, mint azt, hogy egyáltalán jelképez-e valamit? A mondában, valamint a kereszténység előtti időben a tojás minden eredetnek a jelképe és nagy szerepe jutott a régi népek tavaszi ünnepélyeiben.

Érdekes a husvétit tojás története a kínaiaknál. Ez a csudálatra méltó nép az egyetlen, amelynek nincsen hőstörténete, már az ókorban, a saját ókorában, amely a miénkénél sokkal régebb, nagy ünnepet ült, amely tsing-ming néven volt ismeretes. Ez az ünnepség arra a napra esett, amelyen a nap áthalad a Kos 15. fokán, vagyis a mi husvétünk idején. Ezt az ünnepet a természetnek, a tavaszi meleg által való ujjáébredésnek szentelték ezért nem volt szabad tüzet rakni. Ez a szokás a hosszúéletű Csau-dinasztia trónaléptekor kezdődött. Heroldok faharanggal felszerelve járták be az egész birodalmat és megparancsolták, hogy oltosanak el minden tüzet. Aki a tilalom ellen vétett, botbüntetést kapott. Három napig tartott az ünnep és mert, hogy nem főzhettek semmit, a tojásra fanyalódtak, amely keményre főve sokáig eláll.

A kínaiak régi krónikái szerint szokás volt kemény tojást küldeni az ismerősöknek és jóbarátoknak. Az esztendő, amelyben a

Bácsbodrog vármegyei jegyző egyleti ügyek

Az országos jegyzőegyesület választmánya

f. hó 30-án rendkívüli közgyűlést tartotta Bpsten a Katona-féle vendéglő külön termében, melynek egyedüli tárgya volt az, hogy tartson-e az országos egyesület kongresszust, vagy nem?

Mielőtt a választmány ennek tárgyalásába bocsátkozott volna, szükségesnek látta foglalkozni azzal a kérdéssel, hogy igaz-e? megfelel-e a valóságnak ama hír, miszerint az elnökség könnyelmű gazdálkodása, esetleg rosszakaratu intézkedései okozták azt, hogy az árvaház javára rendezett sorsjáték, melynek 106,251.57 K bevétele volt, az árvaháznak csak 15,862 K-t juttatott; mely összegből 5862 K-t a jegyzők maguk jutalék címen, — tehát a sorsjáték rendezői csak 10000 K-t adtak a 106,251.57 K-ból.

Ezek kellő megállapítása végett a számvizsgáló bizottság különös részletességgel megvizsgálta a számadásokat, tételről-tételre betekintette az okmányokat; betekintette a szerződést, melynek eredményeként a vizsgálat kiderítette, hogy Német György és társai a sorsjáték rendezése tárgyában ajánlatot adtak az elnökségnek 1910 aug. 25-én, ezen ajánlatot az elnökség a pénzügyminisztérium megfelelő ügyosztályánál felülvizsgáltatta; kik az ajánlatot elfogadhatónak mondták.

Azonban ezzel az elnökség nem elégedett meg, hanem bekérte, illetve beszerezte a Petőfi társaság által a „Petőfi ház” javára, Barabás Béla országgy. képviselő által az „Aradi vesztőhely” megszerzése és a „Kereskedők és alkalmazottak egyesületének” javára rendezett sorsjátékok ügyében kötött szerződéseket és eredményeket és azt látta, hogy ezeknél a tervezet szerint előirányoztatott az eladandó sorsjegyek után nyereseményekből: 200000, visszanyert nyereseményekből: 20000; 20% a nyeresemények beszerzésénél: 10000 K.

Kiadások pedig:

Postaköltség: 20000; üzérdíjak: 25000; nyomtatványok: 15000; munkadíj, irodaköltség, reklám: 20000; rendezési díj: 28000; huzási költség 1500; nyeresemények: 50000 korona.

Ezen tervezet kiadási tételei:

1) nyomtatvány címén	15000 K
2) munkadíj, irodaköltség, és reklám	20000 K
3) rendezési díj címén	28000 K
4) huzási költség címén	1500 K

összesen 64500 K

mely se fel nem emelhető, se le nem szállítható és amely általánosan elszámolási kötelezettség nélkül nyújtatnak vállalkozóknak; a tervezet többi tételei alatt előforduló kiadások elszámolási és így igazolási kötelezettséget rónak a vállalkozókra.

menyei birodalom cöfpos fiaí kemény tojást kezdtek enni, nem lehet egészen pontosan megállapítani. Legelőször esik erről szó Kingesú állam történetében (VII. század K.e.) amelyben a következők olvashatók: A szokás, hogy a tsing-ming ünnepére tyuktojást készítsenek egy hatalmas fejedelemtől ered, aki az ókorban uralkodott. A tojást meg is festették és ezért nevezték festett tojásnak. Manapság a nép a tojást már minden színe festi.

Ebből kitetszik, hogy ez a szokás már legalább 700 évvel Krisztus előtt általánosan el volt terjedve. A Tang-ház kihaltával a szokás jelentékenyen kiveszőben volt és már-már teljesen elmúlt, amíg az újabb időkben, a kereszténység folytán újra érvényre jutott.

Hogy éppen a tyuktojást használták erre a célra, az bizonyára azért volt, mert a tyuk a napnak volt szentelve.

Nagyon közellevő az a feltevés, hogy a husvétí tojáa a kereszténység legrégibb idejében a feltámadás jele volt. Régi templomokban ugyanis vannak képek és szobrok, amelyekben Jézus a husvétí zászlóval a kezében száll fel a sírból, amelynek tojáa alakja van. Ezért szerették a husvétí tojáa Megváltó képével feldíszíteni.

Tekintve, hogy ezen tervezet ép olyan volt szóról-szóra, mint a fentebb említett 3 tervezet, a tárgyalás kiindulási pontjául elfogadattott, az elnökség összes tagjainak és a vállalkozók bevonásával tartott értekezlet ufolag megtárgyalta a tervezetet; mikor is a vállalkozók ajánlatukat megtoldották azzal, hogy minden viszonyok és körülmények között garantálnak 10000 K-t az árvaház javára vagyis akkor is, ha jövedelem semmi sem maradna.

Ezek után 1910 október 15-én tartott választmányi gyűlés elé terjesztett ezen ajánlat, amit ez elfogadott és csak ennek jóváhagyása után bizattak meg Német György és társai a kivétellel.

Világosan láthatók tehát, hogy az elnökséget e téren mulasztással vádolni csak a rosszakarat tudja!!

E száraz tények igazolják, hogy a legnagyobb ovatossággal, kellő körültekintéssel és a választmány tudtával é hozzájárulásával adatott megbízás az elősorolt feltételek mellett a vállalkozóknak.

Végül megállapította a számvizsgáló bizottság, hogy a „Petőfi ház” javára kibocsátott sorsjegyekből befolyt 90000 K, a főnyeresemény megmaradt, még is csak 17000 K maradt a jótékony célra.

Az aradi vesztőhelynek megvétele tárgyában kibocsátott sorsjegyek árából befolyt 102000 K; a főnyeresemény itt is megmaradt, de a jótékony célra szintén csak 20000 K jutott.

A mi sorsjátékunk nem volt olyan szerencsés, mint az említettek, mert a főnyereseményt is elvitték; mégis megmaradt 10000 koronánk, — miért? mert az elnökség bölcs és megfontolt elővigyázata ezt minden eshetőségre kikötötte!!!

A nagy közönség joggal kérdezheti, hát érdemes volt-e ezért a csekély eredményért, annyi sok szegény jegyzőnek fáradságot okozni? őket megadóztatni? érdemes volt-e szegény községek pénztárát megrövidíteni a sorsjegy vétellel?

Igenis, mindezek az erőlködések nem veszték volna kárba, ha a számítás alapját képező 200000 sorsjegy elkelt volna, mert a költség nem lett volna több, hanem a mi árváinknak jutott volna mintegy 80—90000 K és hogy ez nem így történt, az elnökség nem oka; végül ha egy kis szerencsénk lett volna és a főnyereseményt nem húzzák ki, ez ismét jelentékenyen emelte volna a kapott összeget, mint a már jelzett két sorsjátéknál; de hát az elnökség ennek sem oka!

Ez a száraz tény; miért is az egyes elölenséges indulatu lapok által megindított tendenciózus mozgalom kellő megvilágítása és állításainak hitelesebb cáfolata végett indítványozta a számvizsgáló bizottság, hogy ellenőrző munkálatait feltüntető jegyzőkönyvet és az egész számadást felülbírálás végett küldjék be a m. kir. Belügyminister úrhoz, amely előterjesztést a választmány elfogadta; — végül bizalmat is szavazott az elnökségnek azokért a lelkiismeretlen vádakért, amelyekkel bizonyára nem a közérdek megvédése, hanem jól ismert önös érdekek elérése céljából őket egy fegyelmileg elmozdított jegyző és egy volt segédjegyző alaptalanul támadta.

A kongressus ügyét is tárgyalta a választmány é mert II vármegye a kongressus megtartása mellett határozott, a választmány, szabályrendeletének erre vonatkozó rendelkezése értelmében az elnökség javaslatának megfelelőleg szintén ilyen értelemben döntött és egyhangulag kimondotta, hogy ha legalább 2000 jegyző és segédjegyző jelentkezik, úgy a kongressus f. év május hó végéig megtartandó, egyben megválasztotta a közgyűlés elnökéül: Uszkay Bálintot, előadókul: Jászberényi Miklóst, Brüller Jánost, Ferényi Antalt és Dobos Gábort. A választmányi gyűlésen megjelent egy magát „100-as bizottságnak” nevező, mintegy 50tagból álló különítmény is, Kovács Ferenc diósjenői jegyző vezetése alatt, akik szintén kérték a kongressus megtartását, a képviseleti rendszer eltörlését és melegen hirdették, hogy őket semmiféle elszakadási törekvés nem vezeti, sőt maguk is kívánják, hogy mindannyian az országos

jegyzői egyesület kebelében tömörüljenek. Előzékeny, meleg kartársi fogadtatásban és tapsban is volt részük a választmány részéről; de mert körükben hátvédül ott látták az országos jegyzőegylet elnökségének a jegyzői karhoz nem tartozó alaptalan vádaskodóit, a szép kijelentéseket sem honorálhatta kellő bizalommal.

A jegyzői kongressus sikere érdekében már is felkérjük az összes okleveles jegyzőket, illetve segédjegyzőket, hogy a vmegyei jegyzőegylet elnökénél (Kiss Gyula Överbász) mielőbb jelentkezzenek és szervezési költség fejében 2 K-t, az egyleti főjegyzőnek (Bercsényi József Parrag) sürgősen küldjenek el.

Az Erzsébet jegyzői árvaház elnöksége és tanácsa is együtt volt m. hó 30-án és Jászberényi Miklós elnöklete alatt nagy érdeklődéssel tárgyalta az örvendetes fejlődésnek induló árvaházunknak ügyeit; elismeréssel honorálta Klimes Antal ügyvezető alelnöknek nagyszabású, életrevaló előterjesztéseit, amelyeket a tanács is készséggel magáévá tett. Hisszük, hogy ennyi ügybuzgóság mellett legszebb humanitárius intézményünk mielőbb virulni és nagyarányú missiót fog teljesíteni. Az elnökség és tanács fáradságos jegyzői teendőit sok buzgósággal Petrekamits Dániel bajmoki aljegyző végezte.

HIREK

Boldog husvétí ünnepeket kívánunk tisztelt olvasóinknak és munkatársainknak.

Társasestély. A Kereskedők Egyesülete Kulán egyleti helyiségeiben április 8-án társasestélyt tart, melyre a t. tag urak családjukkal és vendégeikkel ezuton is tisztelettel meghívotnak.

Reidl Rezső, volt kulai postatiszt, Reidl János kucorai postamester fia, a Kolozsvári Tudományegyetemen az államtudományok doktorává avattatott.

Zászlószentelés. A Kulai Dalárda elhatározta, hogy a nyár folyamán megtartja rég tervezett zászlószentelési ünnepélyét. Részleteket később fogunk közölni. Mint hírlík, a kath. Népszövetség is zászlószentelést tart az idén s így Kulának bőven kijut az ünneplésből.

Szokola Gyula, Csantavér község érdemes jegyzője, 26 évi fáradhatatlan és lelkes munkásság után nyugalomba vonult. Csantavér község szeretett jegyzőjének méltó bucsuztatására m. hó 30-án fényes ünnepélyt rendezett, melyen a megye, a topolyai járás és a jegyzői kar méltóan voltak képviselve. A nyugalomba vonult jegyzőt a díszközgyűlésen a képviselőtestület nevében Magosy Kálmán bucsuztatta; azután tisztelegtek nála: a nöegyelt, izr. hitközség, a tanítók, tűzoltók, ipartestület, olvasókörök végre az előjáróság. Este hatalmas fáklýásmenet vonult Szokola Gyula háza elé, hol a község közönsége nevében Kiss Béla mondott hatásos bucsubeszédet. — Az ünnepély nagy bankettel végződött, melyen számos felkőszöntő hangzott el. A járásbeli jegyzők nevében Pálits Antal kossuthfalvai jegyző bucsuztatta, majd Császár Péter ny. főszolgabíró, Popovits Sebő vm. főlevéltárnok bucsuztak Szokola Gyulától, ki meghatva mondott köszönetet a szeretet és ragaszkodásnak megüstizelő nyilvánulásaiért.

Áprilisi idő. Igazán a bolondját járja az idő, tehát nem csoda, hogy az áprilist a bolondok hónapjának nevezték el az embeerek. A kellemes márciusnapokra bolondosan beállít az április és ugyancsak kimutatja a foga fehérjét: esővel és széllel szőrja a havat mindenfele, megállítva a növényzetet megindult fejlődésében, sőt helyenkint a korai gyümölcsöket, mint barack, cseresznye, mandula és körte, el is ette előlünk. Csak keményebben ne jöjjön még, mert ha a gabonákban is kárt találna tenni, rettenetes drágaságnak néznénk elébe.

Vasuti bejárás. A szond—hódsági helyi érdekű vasut közgazgatási bejárása március 27. és 28-án ment végbe.

Himes tojások gyűjtése. A Bácsbodrog vármegyei történelmi társulat azzal a kérelemmel fordul a közönséghez, hogy a társulat muzeumának néprajzi tárát husvétii himes tojások beküldésével gazdagítani sziveskedjék. Az ajándékok a társulat címére, Zomborba küldendők.

Ujvidék részleges tisztújítása. Matkovichs Béla Ujvidék város főispánja Payerle Nándor titeli tb. főszolgabíró főkaptányt, Jáhn Róbertet, Ujvidék adóügyi tanácsosát főszámvevővé és dr. Sztójakovits Jefta ujvidéki gyakorló orvost a közkórház szemészeti osztályának főorvosává nevezte ki.

Előléptetés. Horváth Géza óbecsei kir. j. b. albiró jelenlegi helyén járásbíróvá nevezetett ki.

Nemesség adományozás. A király Ertl József bajai nagybirtokosnak és törvényes utódainak „szondi” előnévvel magyar nemességet adományozott.

Holdfogyatkozás. E hó 1-én, hétfőn nálunk is látható, részleges holdfogyatkozás volt, mely esti 10 óra 26 perckor kezdődött és éjjel után 3 perckor végződött.

Rákóczi szobor Zomborban. A zombori Rákóczi szobrot június 9-én leplezik le nagy ünnepséggel. Az ünnepség alkalmával a misét Csernoch János kalocsai érsek celebrálja, az ünnepi beszédet dr. Márki Sándor egyetemi tanár tartja.

Második gyógyszerári Ujverbáson. Amint a Verbáson megjelenő „Haladás” írja, Ujverbász községben felállítandó új patikára a belügyminiszter már kiadta az engedélyt.

Elhunyt községi bíró. Takács Sándor Pacsér községnek 18 éven át volt bírójá rövid pár napi betegeskedés után meghalt. Temetése óriási részvét megnyilatkozása mellett ment végbe.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden f. hó 14-én d. e. 9 órakor a felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Boldogasszony-sugárút 18.) beküldendők. Legkésőbb április 13-án d. e. lehet jelentkezni.

A zombori cukorgyár érdekeltsége Zombor városához azon kérelemmel fordult, hogy hosszabítsa meg a terminust augusztus 1-ig az arról való nyilatkozásra nézve, hogy a gyár felépül-e vagy nem? A halasztást azért kérte, mert a város hozzájárulása még nincs kormányhatóságilag jóváhagyva és a répa termelésű terület nincs még teljesen biztosítva. A halasztást a város közgyűlése meg is adta.

Segély a zombori ügető versenyekre. A vármegye törvényhatósági bizottsága az ideai zombori ügető versenyekre 3000 K segélyt szavazott meg.

Siketnémák felvétele. A siketnémák szegedi intézetébe a legközelebbi tanévre harminc 7—10 éves siketnéma gyermek vétetik fel. Ezenkívül oly gyermekek is pályázhatnak felvételért, kik később siketültek meg, de a beszédet könnyen elfelejtették. A magyar államvasuti alkalmazottak gyermekei, Csongrád és bácsbodrog-vármegyei gyermekek teljesen díjtalanul vétetnek fel. A felvétel iránti kérvények mielőbbi beküldése kívánatos. Bővebb felvilágosítást levélbeli megkeresésre az intézet igazgatósága ad. (Szeged, Bécsi körút 36. sz.)

A Hungária Kendergyár rt. Budapestre helyezte át a főtelepét és az ujverbázi telepét fiókteleppé alakította át.

Szabadka város iskolaszékének legutóbbi ülésén, Meznerits Ferenc népiskolai igazgató arról tett jelentést, hogy Szabadkán közel 6000 tanköteles nem jár iskolába.

A Delta diádala. Ma mikor sulyos gondot okoz az olcsó, a tartós kerítésanyag, — valósággal örvendezniük kell egy magyar sodrongyártmánynak, a Delta néven forgalomba hozott kerítésnek sikerén. Ezt Kollerich Pál és fiai hozták forgalomba; immár nemcsak az ország első gazdái használják kizárólag, de Ausztriába, a Keletre is viszik. Mindenütt becsületet szerez a magyar névnek. Kollerich Pál és fiai (Budapest, Ferenc József-rakpart) egy egyszerű levelezőlapon nyilvánított óhajására, mindenkinek küld árjegyzéket.

A numerus clausus. A szabadkai ügyvédi kamara 330 szavazattal 90 szavazat ellenében a numerus clausus ellen foglalt állást.

Öngyilkos apa. Kosutyák András kulai földműves már régtől fogva rákbajban szenvedett és többször meg is operálták, de baja ismét kiújult. A szerencsétlen ember, aki csak nemrég nősült harmadszor, hogy kiskoru gyermekeihez anyát kapjon, nem bírta tovább a nagy kínokat és az elmúlt vasárnap hajnalban felakasztotta magát.

Bérmentetlen vagy kevés bélyeggel eláított leveleknél — az eddigi szokás szerint — a címzettől szedte be a posta a kétszeresét a portónak. Bár a feladó követte el a hibát, mégis a címettel fizetették meg az igazságtalanul kivetett dupla portót. Ez az anomália remélhetőleg megszűnik a közel jövőben, mert az 1913-ban Madridban lefolyó világposta kongresszus véget fog vetni az eddig alkalmazásban volt helytelen felfogásnak az egész világon.

Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalathoz tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. 7

Az Artézi fürdőben

Kulán

az eddigi sorrend megváltoztatásával a fürdőnapok **április 1-től** következőként vannak megállapítva:

Férfiak számára:

vasárnap, kedd, csütörtök, szombat.

Nők számára:

hétfő, szerda és péntek.

Kádfürdő

naponta férfiak és nők számára.

A fürdő nyitva van:

reggel 6 órától déli pont 12 óráig; délután 1 órától 6 óráig.

KOLOZSVÁRI JOGI VIZSGÁRA

és ügyvédi vizsgára rövid idő alatt eredményre vezető módon előkészít **dr. Polc Rezső** ügy. jogi szemináriuma **Kolozsvár** (Egyet.-u. 7.) Jegyzetek kikölesönöztenek

Husvétii levél.

Irlta Strindberg Ágost.

Irtam husvétkor, anno 843. Krisztus születése után, a Majna melletti Seligenstadt Bencés kolostorában.

Emmának, szeretett feleségemnek és mostani testvéremnek az Úrban: Eginhardtól, aki ezeltűt Nagy Károly titoknoka volt, most pedig szerzetes a Majna melletti Seligenstadtban.

A fájdalom napja véget ért és a feltámadás napja itt van; a tavasz felolvasztotta a föld fagyát az ész és az emlékezet felébredt és a mult újra megjelent.

Tegnap, husvét előestéjén sétáltam a kolostor kertjében és végiggondoltam lefolyt 75 évet, vissza emlékeztem azokra a szép szavakra, amelyeket a király akadémájában és tudósaink körében váltottunk, midőn úgy játszottunk a szavakkal és a gondolatokkal, mint a sakkozók.

— Mi az ember? — kérdezte tanárunk, a bölcs Alkuin, akit mi Flaccusnak nevezünk. Angilbert felelt erre, a császár veje, a szép Bertha férje.

— Az ember a halál szolgája — mondta — átutazó vándor, vendég a saját lakásában.

— Valóban feleltem magamban — csak vendég; és nemsokára össze akarom szedni a cökmökömet, kifizetem a számlámat és tovább utazom.

A folyam partján járkáltam és ezt gondoltam:

Ugyanaz a folyam, örökké ugyanaz a folyam, de mindig más víz, sohasem folyik itt ismét az a víz, ami már egyszer elfolyt. Ilyen az élet, ilyen az élet folyója, a történelem eseményei és hősei, az események hatalmas éposza, az évek, a tisztelet, minden elfolyik és elmúlik.

Aztán a husvétii lilomokat akartam szakítani, hogy elküldjem neked, aki egyszer a feleségem voltál és lementem a folyó mellett lakó kertészhez. És ott lenn a folyóparton, a szomorúfüz alatt, az alatt a fa alatt, amely csak a születésről és a halálról tud, de az évszakok változásával nem törődik, ott találtam az utolsót, aki a császár a ztala melől — rajtam kívül — még életben van: Thiodolfot, a gótot, aki most Orleans püspöke.

Nem tudom leírni neked ezt az örömet, amit a viszontlátásnál éreztem, sem azokat az érzéseimet visszaadni, amelyeket akkor éreztem, amikor az agg püspök vonásaiban egész életem történetét újra emlékembe idézve láttam.

Este hat óra volt és mikor a veceimnyét elimádkoztuk, véget ért a böjt.

Nagy kerek asztalt terítettem egyedül kettőnk számára, de tizenkét székekkel és tizenkét terítéssel. A püspök vendégszobájából kihozattam a legnagyobb karosszékét és virággal és lombbal feldíszítettem; ez volt a boldogult császár karosszéke, a császáré, aki most az augsburgi Münsterben fekszik, amelynek építésére az ő kegyelméből én ügyeltem fel. A többi széket barátaink között osztottuk ki: az egyiket Alkuin kapta, egyet kapott Angilbert-Homeros, a költő, Klemens, az írlandi, a bajor Leirade és a többiek, akiket te ismertél, de már elfelejtettél.

Micsoda este, micsoda éj, nyitott ablakok mellett!

Természetesen a nagyról, az Efelejtetetlenről beszélgettünk és gazdag életét gondolatban újra átéljük. Elkísértük a longobardok, szaracénok elleni hadjáratba; elkísértük Magyarország és más szlávok ellen. De a szászok elleni harmincéves háborúnál nem időztünk soká a Nagynak emléke iránti tiszteletből, mert térítési hadjáratánál csak a szellem fegyverével kellett volna harcolnia.

Emlékezzél csak a frankok királyára, aki Ansganius barátunkat a vad svéddekhez küldte. Neki nem voltak fegyverei, csak Isten szavai voltak vele. Rablók kifosztották ugyan, mint Paulust, de mikor megérkezett, szelíd lenyével és szavainak erejével megnyerte a királyt és a lovagokat.

Annál szivesebben beszélgettünk a 800-iki nagy karácsonyestéről, amelyet Rómában töltöttünk el, mikor az észak-római császárságot helyreállították és a koronát Germánia kapta. Amit Tacitus megjósolt és amit Hermann a teutoburgi erdőben halálával pecsételt meg, Róma és Németország! Egyház és császárság együtt! Kifürkészhetetlenek az Isten utjai!

Midőn a hatalmas és kegyes Carolus Magnus Augustus emlékére ittunk, felemelkedtünk mindaketten, Thiodolf és én és meghajoltunk az üres hely előtt, mintha ott ülne a maga személyében.

Hol van most az elhunyt, az üdvözült, hol van hatalmas birodalma, amelyet csak az ő nagy esze tudott összetartani. Amit ő egyesített, azt utódai szétszörték. Te tudod, hogy az utolsó verduni szerződés után Nagy Károly birodalma felbomlott, helyén most három ország van: Németország, Frankon, Itália. Talán így kell lenni, talán egy ember nem képes ilyen nagy birodalmat kormányozni. Nehéz dolog mégis belenyugodni abba, hogy a történelemben minden nagy mű magában hordja a pusztulást is és hogy a magaslatokat a bukás mély szakadéka veszik körül.

Thiodolf testvér nyugtalanító híreket hozott Frankonból. A szászok, akiket végre legyőztek, erőszakos fejedelmükkel, Widukinddal az élükön, borzasztó bo-szút esküdtek. Dán és svéd tengeri rablókat, a wikingeket hívták be az országba, akik a Rajná felhajózták, be a Szajnába Rouenig és átmentek a Loirera is.

A skandinávok, germánok, tehát nekünk

frankoknak, rokonaink, de közelebbi rokon-
ságban vannak a gótokkal, herulokkal, rug-
aikkal, longobárdokkal, akik közül az utóbbi
három skandináv. Odovakar, aki nyugat-
római császárságot megdöntötte és Romulus
Augustulust, az utolsó császárt letaszította
trónjáról, rugiai volt, Rügen dán szigetéről
származott. Ezek az északi emberek fognak
ugylátszik most a történelem színpadára
lépni és talán ők, Góg és Mágóg népe, a
melyről azt mondja az írás, hogy északról
fognak jönni.

Csak éjjel felé hagytuk abba a beszélgetést
Thiodolf és én, de a hajnali miséig lenn
sétáltunk a kertben, mert nem tudtunk
aludni.

Es most zárom ezt a levelemet, szeretet
feleségem és boldog napokat kívánok neked,
ment a világ minden bajától. Én magam
csak halálomat várom, mert az élethez való
kedvem elvesztettem, amióta Uram és
Császárom a nagy pihenés honába tért.

Köszönts a testvéreket és azokat a ke-
veseket, akik még az elfelejtetetlen korából
élnek és fogadd üdvözlétet te is, szeretett
Emmám, halott férjednek, akit nem fogsz
viszontlátni előbb, mint a feltámadás napján,
az igazi husveti ünnepen, amelyen mind-
nyájan viszontlátjuk egymást.

Addig pedig legyetek egyetértők és bé-
kességek és a szeretet és a béke Istene
veletek lesz.

BPESTEN	GABONÁRAK	KULÁN
Buza —	11 37	Buza — 10 50
Zab —	9 79	Zab — 8 70
Tengeri —	8 79	Tengeri — 8.—

1153 tkvi 912

Viszárverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré
teszi, hogy a Cservenkai takarékos és segélyegylet
végrehajthatóan Diener Ottó visszégrehajtást
szervező elleni 1200 K tőkeköv. és jár. iránti vég-
rehajtási ügyében, a zombori kir. törvényszék a
kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság területén
levő a cservenkai 925 sz. betétben A1 1-3 sorsz.
1577 hrsz. 333 □öl területű 402 özs. házból, 1578
hrsz. 111 □öl kertből és 1579 hrsz. 334 □öl kert-
ből Diener Ottót illető fele rész a 96850 K és az
A 11-3 sorsz. 41622 hrsz 104 □öl szőlőből, 41631
hrsz. 194 □öl szőlőből és 41632 hrsz. 136 □öl
szántóból a Diener Ottót illető felerész a 170 K
kikiáltási árban, azonban az ingatlanokra a C 1
sorsz. alatt özv. Diener Györgyné szül. Rehorn
Zsófia javára bekebelezett élethossziglani haszon-
élvezeti jog fentartásával elrendeltetik.

Ezen fennebb megjelölt ingatlan 1912. április
13. napjának d.u. 3 órája Cservenka község-
háznál megtartandó nyilvános árverésen megállapí-
tott kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltás
kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatik.
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan
becsárának tőszázalékát vagyis 9685 Kt és 12 Kt
készpénzben vagy az 1881 LX te 42 §-ban jelzett
árlólyammal számított és 1881 nov. 1-én 3333 sz. a.
kelt igazságügymin. rend. 8 §-ban kijelölt óvadék-
képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni
avagy az 1881 LX te 170 §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki-
állított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka
szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért
ugyanannyi százalékaig kiegészíteni s ha ezen kö-
telezettségének nyomban eleget nem tenne, ígérete
figyelmen kívül marad és az árverésben, mely ha-
ladéktalanul folytatandó, részt nem vehet.

Kulán, a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál
1912 március 4.

PETNEHÁZY kir. aljárásbíró

IFJÚ KOVÁCS J. I. KULA
Saját készítményű valamint elsőrangú gyári cipők raktára

Ábel Vendel, Kula

(Petőfi-utca 1570)

Gyártmányai: Háló-, ebédlő- és úriszobák
Különféle szekrények és ágyak
ebédlő- és fordító-asztalok
ebédlő- és børszékek

ELSŐRENDÜ MUNKA!

ifj. Ábel József

angolszabó Kulán

készít angol és francia
szabás szerint női és férfi

PALLETONOKAT

divatos utcai

ÖLTÖNYÖKET

a legszolidabb árban

ANGOL, MAGYAR
szövetkülönlegességek

raktára

Elsőrendü munkaerő

Gőzmosó

fehérenemű és
vegytisztító intézet
Kulán

a szolgabíróval együtt
Elfogad tisztításra férfi
és női fehéreneműt, felső-
ruhát, függönyt, keztyűt,
ágyneműt, csipkét, asz-
talterítőt, szalvétát stb.

Önálló éltesebb nő
munka felügyelői
állást kaphat. Jelent-
kezés e lap kiadóhiva-
talánál

POLICH ÉS VARGA
EKEGYÁRA KULÁN

Telefon szám

19

1399 sz. 1912

Pályázati hirdetmény.

Kula községben megüresedett *végre-
hajtói* állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazását 1100 K
törzsfizetés, 120 K lakbér s az összes
befolyt adóbehajtási illetékek 50%-a
képezi.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy
szabályszerűen felszerelt kérvényeiket
hozzám f. évi **április 20-ig** adják be.

Kula, 1912 március 26.

2 GUTWEIN tb. szolgabíró

Magyar, angol és skót gyártmányú

szövet-ujdonságok

nagy raktára

Pongrácz úriszabónál, Kula

1689 sz. 1912

Pályázati hirdetmény.

Kula községénél megüresedett s évi
800 K fizetés és 120 K lakbérrel ja-
vadalmazott III. irnoki állásra pályá-
zatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy
szabályszerűen felszerelt kérvényeiket
hozzám f. évi **április 30-ig** adják be.

Kula, 1912 április 5.

1-2 LEINVEBER szolgabíró

Táj- és szentképek

modern kerettel, minden nagyságban

Jurssik Jánosnál, Kulán

Kristálykövekkel

kirakott gipszfestést (Reliefmalerei) vala-
mint utcai homlokzatfestést 2 évi jótállás
mellett, gyorsan végez

Stein Ignác szoba- és cimfestő Kulán (Árpád-út)

Langenbach István

hús-füstölde és hentes-árú üzletében

Kulán

naponta friss töltelék, felvágott, párizsi
sonkakolbász, berlini foghagymakolbász,
krakoui máj- és nyelvkolbász, vadász- és
ropogós kolbász, augsburgi és debre-
ceni szalvádi és tormásvirstli, frankfurti
nyári szalámi, elsőrendü téli szalámi,
nyers- és főt-sonka, stb. kapható.

Vidékre, postán küld utánvét és legjobb
kiszolgálás mellett 2

BISCHOF FERENC Alapítva 1894

SZABÓ ÜZLETÉBEN KULÁN
méret szerint készülnek

TAVASZI ÖLTÖNYÖK